

Ioan Lazăr

Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței

LAZĂR, IOAN

■ **Studii:** Licențiat în drept, absolvent de studii postuniversitare (specializarea Drept judiciar public) și masterale în domeniul dreptului (specializarea Științe Penale și Criminalistică) și al științelor economice (specializarea Managementul serviciilor publice). Doctor în drept, cu teza intitulată *Jurisdicții administrative în materie financiară*.

■ **Activitate profesională:** Autorul este avocat în cadrul Baroului Alba, arbitru în cadrul Camerei de Comerț și Industrie Mureș și deține titlul științific de conferențiar universitar, predând disciplinele Dreptul finanțelor publice, Dreptul european al concurenței, la nivel licență, respectiv disciplina Fundamentarea drepturilor civile, la nivel de masterat, fiind și lector asociat INPPA.

Totodată, acesta deține calitatea de cercetător științific asociat în cadrul Institutului de Cercetări Juridice „Academician Andrei Rădulescu” al Academiei Române. Autorul este membru în comitetele științifice sau de redacție ale unor publicații juridice din România, precum: revista Dreptul, revista Law Review, revista Reflecții Academice; revista Curentul Juridic și Revista Română de Executare Silită.

■ **Recunoaștere științifică:** Teza de doctorat elaborată de acesta a obținut din partea Uniunii Juriștilor din România prestigiosul premiu „Anibal Teodorescu”, ca o recunoaștere a originalității și valorii lucrării. Activitatea didactică a dlui Ioan Lazăr a primit o recunoaștere de nivel național, fiindu-i decernată distincția „Profesor Bologna” de către Uniunea Națională a Organizațiilor Studențești din România, în anii 2009 și 2014. Totodată, pentru activitatea de coordonare a cercetării științifice studențești în domeniul juridic, Facultatea de Drept și Științe Administrative a Universității din Craiova i-a acordat „Diploma pentru merite deosebite în activitatea de coordonare a cercetării studențești”.

■ Activitate științifică

Cărți relevante: *Jurisdicții administrative în materie financiară*, monografie publicată în cadrul bibliotecii de Drept public coordonată de dl profesor Ion Deleanu, Ed. Universul Juridic, București, 2011; *Dreptul finanțelor publice*, vol. I, *Drept bugetar*, Ed. Universul Juridic, București, 2013 – curs universitar.

Unele dintre articolele relevante publicate în reviste de specialitate: *Discuții în legătură cu liberarea provizorie sub control judiciar*, în revista Dreptul nr. 3/2011; *Percheziția în contextul prevederilor Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat și ale statutului profesiei de avocat*, în revista Dreptul nr. 6/2011; *Implicațiile hotărârii pronunțate de CJUE în cauza Tatu contra României privitor la cazul special de revizuire reglementat de articolul 21 alin. 2 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ*, în revista Pandectele Române nr. 7/2011, coautor; *Considerații privind funcțiile finanțelor publice (partea I-a)*, în revista Curierul fiscal nr. 1/2012; *Considerații privind funcțiile finanțelor publice (partea a II-a)*, în revista Curierul fiscal nr. 2/2012; *Aspecte legate de arbitrajul comercial internațional în materie de concurență în Uniunea Europeană*, în Revista Română de Drept Privat nr. 6/2011, coautor; *Discuții privind natura executării silite și a activității executorului judecătoresc în reglementarea noului Cod de procedură Civilă*, în Revista Română de Executare Silită nr. 3/2011; *Considerations on International Commercial Arbitration in Competition Matters in the European Union*, în revista Curentul Juridic nr. 2/2012, Ed. Universității „Petru Maior” Tîrgu Mureș, coautor; *Studiu de drept comparat privind activitatea administrativ-jurisdicțională în domeniul concurenței*, în revista Pandectele Române nr. 9/2012, coautor; *Izvoarele dreptului finanțelor publice*, în revista Curierul fiscal nr. 8/2012; *Statul și abuzul de poziție dominantă în dreptul Uniunii Europene*, în Revista de Drept Public nr. 4/2012, coautor; *Validarea poprii în actualul și viitorul cod de procedura civilă*, în Revista Română de Executare Silită nr. 3/2012; *The Quasi-Contentious Appeal*, în revista Law Review, vol. II, oct.-dec. 2012; *Reflecții particulare asupra competenței judiciare în materie civilă*, în Pandectele Române nr. 2/2013, coautor; *Instituțiile financiare internaționale*, în Pandectele Române nr. 4/2013; *Considerații privind conceptul de „dreptul finanțelor publice”*, în revista Curierul fiscal nr. 6/2013; *Noțiuni relevante în dreptul european al concurenței*, în revista Pandectele Române nr. 9/2014.

Ioan Lazăr

DREPTUL UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI

Universul Juridic

București

-2016-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2016, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA
ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LAZĂR, IOAN

Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței / Ioan Lazăr. -

București : Universul Juridic, 2016

Conține bibliografie

ISBN 978-606-673-787-6

346.546(4)

REDACTIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Dedic acest volum Omului și Profesorului Ion Deleanu, a cărui carieră și dăruire pentru Drept și pentru Știință sunt de neegalat.

În egală măsură, rămân recunoscător Profesorului Ovidiu Predescu, de prietenia și susținerea căruia mă bucur. Afecțiunea și lipsa formalismului care caracterizează uneori relațiile de amiciție nu vor întina vreodată respectul și recunoștința cu care îl privesc și pe care i le datorez.

ABREVIERI

AGRIFISH	Consiliul Agricultură și Pescuit
alin.	alineat
<i>amicus curiae</i>	„prietenul instanței”, memoriu legal
<i>a posteriori</i>	după
<i>a priori</i>	înainte
<i>apud</i>	citat după
art.	articol
BCE	Banca Centrală Europeană
c.	contra, versus
CAG	Consiliul Afaceri Generale
cap.	capitol
cca.	circa
CE	Comunitățile Europene
CECO	Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CEE	Comunitatea Economică Europeană
CEEA	Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom)
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CJE	Curtea de Justiție Europeană
CJCE	Curtea de Justiție a Comunităților Europene
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Comisia	Comisia Europeană
COMPET	Consiliul Competitivitate
Consiliul	Consiliul Uniunii Europene
coord.	coordonator
CNUCD	Consiliul Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare
CTTE	Consiliul Transporturi, Telecomunicații și Energie
Culegere ... (diverși ani)	Repertoriul de Jurisprudență a Uniunii Europene
<i>de minimis (non curat praetor)</i>	pretorul nu se ocupă de treburile mărunte, de importanță minoră
DG	Directoratul General
Dreptul	revista Dreptul
EAGCP	Economic Advisory Group on Competition Policy (Grupul de consultanță economică privind politica în domeniul concurenței)
EBITDA	<i>earnings before interest, tax, depreciation and amortisation</i> , indicator economic care reprezintă profitul înainte de cheltuielile cu dobânda, impozitul și amortizarea
ECOFIN	Consiliul Afaceri Economice și Financiare
ECOSOC	Comitetul Economic și Social
ed.	ediția

Ed.	Editura
EPSCO	Consiliul Ocuparea Forței de Muncă, Politică Socială, Sănătate și Consumatori
ENV	Consiliul Mediu
<i>et alii</i>	și alții (altele)
etc.	etcetera
<i>ex ante</i>	pe baza previziunilor
<i>ex post</i>	pe baza rezultatelor
ex-art.	ex-articolul, fostul articol
EYCS	Consiliul Educație, Tineret, Cultură și Sport
FMI	Fondul Monetar Internațional
GATT	Acordul General pentru Tarife și Comerț
<i>grosso modo</i>	în ansamblu, sumar
<i>i.e.</i>	<i>id est</i> , adică
Î.Hr.	înainte de Hristos
<i>ibidem</i>	în același loc, tot acolo, în aceeași lucrare
<i>idem</i>	același autor
<i>illo tempore</i>	în aceea vreme
IMM	întreprinderi mici și mijlocii
JO	Jurnalul Oficial al Comunităților Europene sau, după caz, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (din anul 2009)
lit.	litera
<i>loc. cit.</i>	locul citat
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.n.	nota noastră
nr.	numărul
OCEE	Organizația pentru Cooperare Economică Europeană
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
OFC	Oficiul Federal pentru Concurență
OMC	Organizația Mondială a Comerțului
<i>op. cit.</i>	opera citată
p.	pagina
par.	paragraful
<i>passim</i>	în diferite locuri, în (mai) multe locuri dintr-un izvor citat
pct.	punctul
<i>per se</i>	în sine
PIB	produsul intern brut
PNB	produsul național brut
pp.	paginile
PR	„Pandectele Române” – Repertoriu de jurisprudență, doctrină și legislație
<i>prima facie</i>	la o primă vedere, evaluare
PUF	Presă Universitară Franceză
RDC	Revista de Drept Comercial
RDP	Revista de Drept Public

Abrevieri

REC	Rețeaua Europeană de Concurență
RIC	Rețeaua Internațională de Concurență
RRDA	Revista Română de Drept al Afacerilor
s.n.	sublinierea noastră
<i>supra</i>	mai sus
SEBC	Sistemul European al Băncilor Centrale
SEE	Spațiul Economic European
SIG	serviciu de interes general
SIEG	serviciu de interes economic general
SSIG	serviciu social de interes general
Testul SSNIP (Small but Significant Non-Transitory Increase in Prices)	Testul Monopolistului Ipotetic
Tratatul CE	Tratatul privind Comunitățile Europene
Tratatul CEE	Tratatul privind Comunitatea Economică Europeană
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
TPICE	Tribunalul de Primă Instanță a Comunităților Europene (actualmente Tribunalul)
TUE	Tratul privind Uniunea Europeană
UE	Uniunea Europeană
urm.	următoarele
vol.	volumul

Introducere

„Dintre toate afacerile omenirii,
niciuna nu este mai mare decât concurența”.

Henry Clay¹

Procesul de construcție europeană își găsește începuturile în anii 1950, într-un context economico-politic zbuciumat, marcat de numeroase schimbări și încercări de realizare a unor forme trainice de cooperare internațională (*i.e.* Organizația Europeană pentru Cooperare Economică – 1948; Uniunea Europei de Vest – 1948, Organizația Tratatului Atlanticului de Nord ș.a.).

Șase state ale Europei de Vest: Franța, Republica Federală Germania, Italia, Belgia, Olanda și Luxemburg decid semnarea Tratatului privind înființarea *Comunității Europene a Cărbunelui și a Oțelului* (CECO) în 1951. Ulterior, la Roma, în data de 25 martie 1957 se semnează tratatele de înființare a *Comunității Economice Europene* (CEE) și a *Comunității Europene a Energiei Atomice* (CEEA sau Euratom). Cele trei Comunități Europene au înregistrat o evoluție spectaculoasă de-a lungul anilor pe planul cooperării politice, mărind considerabil numărul statelor membre, respectiv cel al domeniilor de cooperare. De la prima extindere, care a avut loc în 1973, odată cu aderarea Marii Britanii, a Danemarcei și Irlandei, am fost martorii mai multor valuri de extindere care au marcat aderarea: Greciei (1981); Portugaliei și Spaniei (1986); Suediei, Austriei și Finlandei (1995); Sloveniei, Slovaciei, Letoniei, Ungariei, Ciprului, Cehiei, Maltei, Poloniei, Estoniei și Lituaniei; Bulgariei și României (2007), iar în cele din urmă a Croației (2013).

Necesitatea apariției unui cadru legal eficient care să asigure funcționarea corespunzătoare a pieței europene s-a făcut simțită încă de la începuturile construcției unionale. Atingerea acestui obiectiv ar fi fost imposibilă fără existența unei politici în domeniul concurenței. În acest sens, Tratatul de la Roma a pus bazele unui sistem menit să împiedice denaturarea concurenței în interiorul Comunității. *Actul Unic European*, în vigoare începând cu 1 iulie 1987, a revizuit Tratatul de la Roma și a introdus conceptul pieței unice europene și al cooperării politice între Comunități. *Tratatul privind Uniunea Europeană*, semnat la Maastricht în data de 7 februarie 1992, a pus bazele Uniunii Europene de astăzi. Acesta a modificat Tratatul CE și Tratatul Euratom, fiind considerat actul constitutiv al Uniunii Europene, reprezentând cea mai semnificativă reformă de la constituirea celor trei comunități. Dispozițiile Tratatului de la Maastricht au consolidat principiile unei economii de piață cu liberă concurență, context în care se reliefa relația dintre concurență și progresul economic și social (art. 2 din Tratatul UE). Au urmat alte două tratate de reformă a tratatelor de înființare ale Comunităților Europene: *Tratatul de la Amsterdam*, semnat la 2 octombrie 1997 și intrat în vigoare la 1 mai 1999, și, respectiv, *Tratatul de la Nisa*, semnat de șefii de state și de guverne ai statelor membre UE la 26 februarie 2001, în vigoare la 1 februarie 2003.

¹ H. Clay (12 aprilie 1777-29 iunie 1852), politician American și secretar de stat al SUA între anii 1849 și 1852.